

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Засідання Секції з питань освіти Асоціації міст України

Зміни в законодавстві та стан місцевого самоврядування галузі освіти: роль Асоціації міст України

Людмила Мозгова,
аналітик Асоціації міст України,
кандидат педагогічних наук

м. Луцьк - 2018

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Законодавче підґрунтя реформи освіти:

Прийняті нормативно-правові акти

Закон України «Про освіту» від 05.09.2017
№ 2145-VIII

Постанова КМУ від 21.02.2018 року № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти».

Постанова КМУ від 04.04.2018 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» (співфінансування з ОМС)

Постанова КМУ від 11.04.2018 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення методичного та матеріально-технічного забезпечення діяльності навчальних закладів» (закупівля підручників та посібників)

Очікується оприлюднення відповідно до Плану законопроектних робіт Уряду

АМУ – член робочої групи

Нова редакція Закону України “Про загальну середню освіту” (квітень 2018 року)

Нова редакція Закону України “Про позашкільну освіту” (вересень 2018 року)

Нова редакція Закону України “Про дошкільну освіту” (вересень 2018 року)

АМУ – член робочої групи

Нова редакція Закону України “Про професійну (професійно-технічну) освіту” (вересень 2018 року)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Нормативно-правове забезпечення підвищення оплати праці педагогічних працівників

Постанова Кабінету Міністрів України № 974 від 14.12.2016 року “Про внесення зміни у додаток 2 до постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 року № 1298”

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.03.2011 № 373 “Про встановлення надбавки педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування” **зі змінами, прийнятими від 11.01.2018 року**

Постанова Кабінету Міністрів України № 22 від 11.01.2018 року «Про підвищення оплати праці педагогічних працівників»

Постанова Кабінету Міністрів України № 72 від 14.02.2018 «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 серпня 2004 р. № 1096»

Підвищено з 01.01.2017 року посадові оклади педагогічних працівників **на 2 тарифні розряди**

За **престижність праці** педагогічним працівникам виплачувати **надбавку від 5% до 30%**. При цьому надбавка не менше 20% встановлюється тим керівникам та педагогам, які апробують Державний стандарт початкової освіти, а також викладають українську мову і літературу у школах з навчанням мовами національних меншин

Підвищено з 1 січня 2018 року **посадовий оклад на 10%** педагогічних працівників, оплата праці яких здійснюється за рахунок освітньої субвенції. Для інших педагогічних працівників - з 1 вересня 2018 року.

Визначено окремий вид доплати педагогічним працівникам за роботу в інклюзивних класах у граничному розмірі **20%**. При цьому враховуватимуться виключно лише ті години, які педагог читає в інклюзивних класах.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Заробітна плата вчителя складається з:

Посадового окладу, що підвищується з урахуванням кваліфікаційних категорій та звань педагогічних працівників після чергової чи позачергової атестації (частина друга статті 61 Закону України «Про освіту»; постанова КМУ від 30.08.2002 № 1298 «Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери»)

Щомісячної надбавки за вислугу років у % відповідно до посадового окладу: понад три роки - 10 відсотків; понад 10 років - 20 відсотків; понад 20 років - 30 відсотків посадового окладу (частина четверта статті 61 Закону України «Про освіту»).

Доплат (стаття 97 Кодексу законів про працю України; постанова КМУ від 25.08.2004 р. № 1096 «Про встановлення розміру доплати за окремі види педагогічної діяльності»). Наприклад, за класне керівництво, роботу в інклюзивних класах, перевірку зошитів, завідування навчальними кабінетами, майстернями тощо.

Допомоги на оздоровлення (1 раз на рік; частина перша статті 57 Закону України «Про освіту»)

Надбавки за «престижність праці» від 5-30 % за рішенням керівника закладу освіти в межах фонду оплати праці (постанова КМУ від 23.03.2011 № 373 «Про встановлення надбавки педагогічним працівникам закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), вищої освіти, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування» зі змінами, прийнятими від 11.01.2018 року)

Грошової винагороди «за сумлінну працю» (1 раз на рік; частина перша статті 57 Закону України «Про освіту»)

Виплат премій у межах фонду оплати праці (відповідно до статті 143 Кодексу законів про працю України до працівників підприємств, установ, організацій можуть застосовуватись будь-які заохочення, що містяться в затверджених трудовими колективами правил внутрішнього трудового розпорядку)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Зміни у фінансуванні заробітної плати вчителів
за інформацією Міністерства фінансів України**

Категорія	2016	2017	2018
Без категорії	3209	4853	6303
II категорія	3775	5993	7752
I категорія	4086	6417	8301
Вища категорія	4397	6841	8849
Керівні кадри	5654	8960	11552

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Система якості освіти в закладах загальної середньої освіти (статті 41, 45, 48, 49 Закону України “Про освіту”)

Постанова КМУ від 06.12.2016 року № 947 «Про утворення Державної служби якості освіти України» *(йдеться про утворення ДСЯУ шляхом перетворення ДІНЗ).*
Постанова КМУ від 14.03.2018 року № 168 «Деякі питання Державної служби якості освіти України» *(містить Положення).*

Керівник закладу освіти – забезпечує функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Державна служба якості освіти України – здійснює інституційний аудит, надає рекомендації.

Органи місцевого самоврядування (органи управління освітою) – відповідають за забезпечення якості освіти на відповідній аудиторії

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

20 березня 2018 року ДСЯО проведено стратегічну сесію “Система забезпечення якості шкільної освіти. Завантаження” : презентовано досвід Чеської шкільної інспекції (показники критеріїв оцінювання моделі якісної школи)

Концепція та рамки школи: стратегія розвитку школи пов’язана із стратегією засновника; програма школи відкрита і зрозуміла всім; конструктивна комунікація учасників освітнього процесу та їх фізична і психічна безпека; дієва співпраця із засновником та партнерами (вітчизняними та міжнародними)

Педагогічне ведення школи: оцінка освітнього процесу та управління; добрі просоціальні відносини між учасниками освітнього процесу; наявна система оцінювання педагога і регулярний зворотній зв’язок; стан матеріальних умов для навчання; план власного розвитку керівництва школи

Якість педагогічного колективу: педагоги підтверджують власну професійність документами та вмінням будувати діалог; виявляють повагу та інтерес до кожного учня; активно співпрацюють з колегами (запрошують до себе на уроки); стимулюють активне врядування учнів; здійснюють регулярну самооцінку

Навчання: педагоги стимулюють та мотивують учнів до критичного мислення; застосовують різні форми і методи роботи; підтримують позитивний мікроклімат у класі; враховують індивідуальний розвиток учнів; сприяють самооцінюванню та взаємооцінюванню учнів; сприяють їх адаптації у соціумі

Результати навчання учнів: системна і постійна оцінка розвитку кожного учня; вивчення відповідності результатів навчання навчальним програмам; учні громадсько активні; школа відстежує успішність випускників;

Підтримка учнів у навчанні: при прийомі та переході на навчання переваги нікому не надаються; створюється інклюзивний освітній простір; відсутні стереотипні оцінки учнів

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

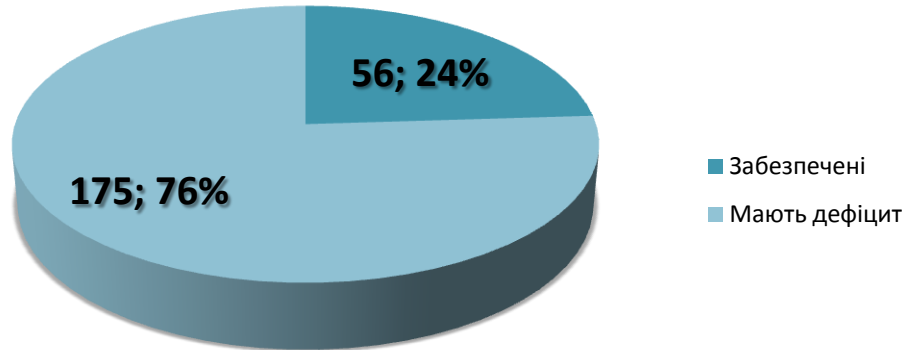

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

СТАН МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ:

ФІНАНСИ

Стан забезпечення оплати праці
вчителів за кошти освітньої субвенції
в 2018 році

За підрахунками
АМУ освітня
субвенція для міст
та ОТГ
недофінансована на
4,4 млрд. грн.

Для міст-обласних центрів дефіцит освітньої субвенції становить 16,1% при наповнюваності 27,5 (норма – 27)

Для міст обласного значення – 20,8% при наповнюваності 23 (норма – 25)

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Асоціація міст України
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Щоб забезпечити виплату заробітної плати вчителів закладів загальної середньої освіти, органи місцевого самоврядування:

- Спрямовують залишки освітньої субвенції за 2017 рік
- Закривають потребу з власних надходжень місцевих бюджетів
- Окремі йдуть на порушення: нараховують заробітну плату в поточному за попередній місяць

**30% опитаних
ОМС (з 231)
дофінансовують
заробітну плату
вчителів з
місцевих бюджетів**

Наприклад:
15-30% (міста Бердянськ, Житомир, Луцьк, Новгород-Сіверський, Ужгород, Южне),
30-40% (міста Березівка, Южноукраїнськ),
44% (м. Золотоноша), **51%** (м. Київ).

Мета - не допустити соціального невдоволення вчителів та забезпечити гарантовані Урядом виплати

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

**Об'єктивні причини дефіциту освітньої субвенції
(недоліки формули розподілу освітньої субвенції):**

Формула не враховує поділ класів на групи при вивченні окремих предметів

Формула не враховує години індивідуального навчання

Не враховано реальний контингент учнів та об'єктивну потребу збільшення кількості ставок педагогічних працівників

Не враховує видатки на заробітну плату працівників інклюзивно-ресурсних центрів

Формула для міських ОТГ, на території яких є сільські населені пункти, розрахована як для міст обласного значення та не враховує розрахункову наповнюваність класів для сільської території

Формула не враховує видатки на заміну тимчасово відсутніх працівників, не враховує допомогу на оздоровлення, щорічну грошову винагороду педагогічним працівникам тощо

Недоотримання коштів у тис. грн.

Обухів – 3239,6;
Запоріжжя – 90 млн.

Конотоп – 1646,2

Запоріжжя –
17,3 млн.

Чернігів –
732,5

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

АМУ підготувала звернення до Уряду з пропозиціями:

Переглянути обсяг освітньої субвенції для міст та об'єднаних територіальних громад, які мають дефіцит коштів на заробітну плату вчителів, **за показниками виконання Державного бюджету України за 9 місяців** із метою збільшення обсягів освітньої субвенції для цих бюджетів.

Здійснити для окремих місцевих бюджетів, де вже є затримка виплати заробітної плати (наприклад, м. Болехів Івано-Франківської області), **бюджетний трансферт із коштів 1% резерву освітньої субвенції** до початку відпускнуго періоду в галузі освіти.

Передбачити у бюджетному законодавстві **можливість корегування обсягів освітньої субвенції** протягом бюджетного періоду.

Внести до жовтня 2018 року зміни до формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами з метою усунення недоліків, викладених вище.

Спрямувати нерозподілені кошти додаткової дотації на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я до бюджетів міст та ОТГ.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

Проблема управління професійною (професійно-технічною) освітою

Не мають майнових та інших повноважень із управління закладами. При цьому МОН передає заклади до комунальної власності обласних громад.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Людмила Мозгова, аналітик Аналітичного центру
ВА ОМС “Асоціація міст України”, кандидат
педагогічних наук

mozgova@auc.org.ua

Адреса сайту: <http://www.auc.org.ua/galuz/osvita>

вул. Січових Стрільців, 73, 12 поверх,

м. Київ, 04053

тел./факс +38 044 30 82; 486 30 82